

©FLI, I. Kernberger-Fischer

Hoe monitor je het drijven van varkens naar de verdoover?

- Gladde vloeren, steile hellingen, verkeerd hanteren en vermoeidheid kunnen ervoor zorgen dat varkens uitglijden en vallen. Dit kan pijn, verwondingen en angst veroorzaken tijdens het verplaatsen van de dieren.
- Zicht op het verdovingsapparaat kan ervoor zorgen dat de varkens stress en/of angst ervaren waardoor ze proberen achteruit te lopen of om te keren. Dit resulteert vaak in uitglijden of vallen.
- Bij CO₂-verdoving kan verkeerd gebruik van automatische deuren en duwpoorten angst veroorzaken. Dit leidt tot gillen, weigeren om door te lopen, omdraaien, uitglijden en vallen en/of verwondingen en blauwe plekken.
- Bij elektrisch verdoven worden varkens van de groep gescheiden en naar een enkele loopgang geleid. Vooral bij hogere slachtsnelheden kan dit tot desoriëntatie, angst en stress leiden. Er is dan een verhoogd risico op ruw hanteren, inclusief (verkeerd/overmatig) gebruik van prikstokken en lawaai door schreeuwende medewerkers en gebruik van rammelaars. De angst en stress die ontstaat leidt ertoe dat de dieren gillen en weigeren om door te lopen. Varkens kunnen ook gillen en weigeren door te lopen of proberen te ontsnappen wanneer ze in een verdoofapparaat worden geplaatst.

Wettelijke vereisten

Verordening van de Raad (EC) **No 1099/2009**:

Eisen in verband met de behandeling van dieren bij het verdoven en doden:

{Hoofdstuk II, Artikel 3, Punt 1., Punt 2.a, d}: preventie van pijn, stress, vallen en uitglijden.

{Hoofdstuk II, Artikel 7, Punt 1., Punt 2.a, b}:

Vakbekwaamheidsniveau en certificering van vakbekwaamheid. {Hoofdstuk II, Artikel 14}: lay-out, constructie en uitrusting van slachthuizen.

{Hoofdstuk II, Artikel 15, Punt 1.}: hantering en fixatie in slachthuizen

Opmerking: de vermelde vereisten zijn niet volledig. Bovendien is er mogelijk strengere nationale wetgeving van kracht.

Inspectie methode (aanbevolen)

- De officiële inspecteur observeert het aantal keren dat varkens gillen, uitglijden en vallen, en weigeren om door te lopen en omkeren tijdens het hanteren en drijven van de dieren naar de verdoover.
- Als varkens weigeren te lopen/omkeren, uitglijden/vallen of luidkeels gillen, dan evalueert de inspecteur het ontwerp van de loopgangen en voorzieningen, het hanteren van de varkens door het personeel en de Standard Operating Procedures van de slachterij met betrekking tot toezicht en beheer.
- De inspecteur rapporteert bevindingen aan de slachterij en in het geval dat de situatie niet voldoet aan de wettelijke eisen worden corrigerende maatregelen genomen om dit te herstellen.

Stress en angst gedragingen Beoordelingsmethode

Alle varkens worden als groep beoordeeld wanneer ze naar de bedwelmingsruimte worden gedreven. De dieren worden gescoord ten aanzien van omkeren en weigeren om te lopen, en ook ten aanzien van uitglijden en vallen. Gillen wordt afzonderlijk gescoord. Afhankelijk van de slachtcapaciteit kunnen 2 inspecteurs nodig zijn.

Check

Weigeren om te lopen wordt gedefinieerd als ten minste 2 seconden stoppen, stoppen met verkennen omgeving, het lichaam en de kop niet bewegen (bevriezen) of weigeren te lopen wanneer dit wordt gestimuleerd door het personeel.

Terugkeren wordt gedefinieerd als omkeren naar of pogen terug te gaan naar de wachtruimte.

Uitglijden wordt gedefinieerd als verlies van evenwicht, zonder dat (een deel van) het lichaam de grond raakt. Een dier dat uitglijdt terwijl het valt, wordt alleen als vallend beschouwd (zie indicator 'vallen').

Vallen wordt gedefinieerd als evenwichtsverlies waarbij enig(e) deel(en) van het lichaam (behalve de benen) de grond raken. Bovendien wordt een dier alleen als vallend beschouwd als het eerder rechtop stond. Een dier dat uitglijdt terwijl het valt, wordt alleen als vallend beschouwd.

Gillen wordt gedefinieerd als gekrijs of geschreeuw wanneer varkens vanuit de wachtruimte naar de verdoover worden verplaatst. Registreer deze geluiden in de laatste fase vóór de verdoving tijdens het lopen door de gangen. Als een dier in de groep gilt, wordt dit vastgelegd. Bij zowel één-nul-beoordeling als onmiddellijke beoordeling heb je een pieper nodig die elke 20 seconden een signaal afgeeft.

Eén-nul-beoordeling: Luister of de geobserveerde varkens al dan niet gillen tijdens observatieperiodes van 20 seconden.

Onmiddellijke beoordeling: noteer bij de toon, die het einde van het interval aangeeft, of de geobserveerde varkens al dan niet gillen. Geef aan of het om een enkel varken gaat of meerdere varkens. Beoordeel de varkens drie keer gedurende 4 minuten (in totaal 12 min).

Geen of weinig risico voor welzijn

©EURCAW-Pigs

Scan de QR-code om te zien hoe deze varkens zonder te aarzelen, terug te keren, uit te glijden of te vallen naar de verdoover gaan.

©WQ

Scan de QR-code om te zien hoe deze varkens naar de verdoover gaan zonder hoge vocalisaties te vertonen.

Hoog risico voor welzijn

©WQ

Scan de QR-code om te zien hoe sommige van deze varkens aarzelen om te lopen, en omdraaien tijdens het lossen.

©WQ

Scan de QR-code om enkele van deze varkens te zien vallen tijdens het uitladen.

©WQ

Scan de QR-code om te zien hoe deze varkens hoge vocalisaties vertonen terwijl ze naar de verdoover worden bewogen.

Bron voor de beoordelingsmethode: Welfare Quality, 2009

EU Reference Centre
for Animal Welfare Pigs

Als u vragen of opmerkingen heeft over deze factsheet kunt u contact opnemen met EURCAW-Pigs via info.pigs@eurcaw.eu